

PCI u pacientů se stabilní anginou pectoris: Proti

Prof. MUDr. Jaromír Hradec, CSc., FESC
3. Interní klinika 1. LF UK a VFN Praha

XXVI. výroční sjezd České kardiologické společnosti
Brno 2018

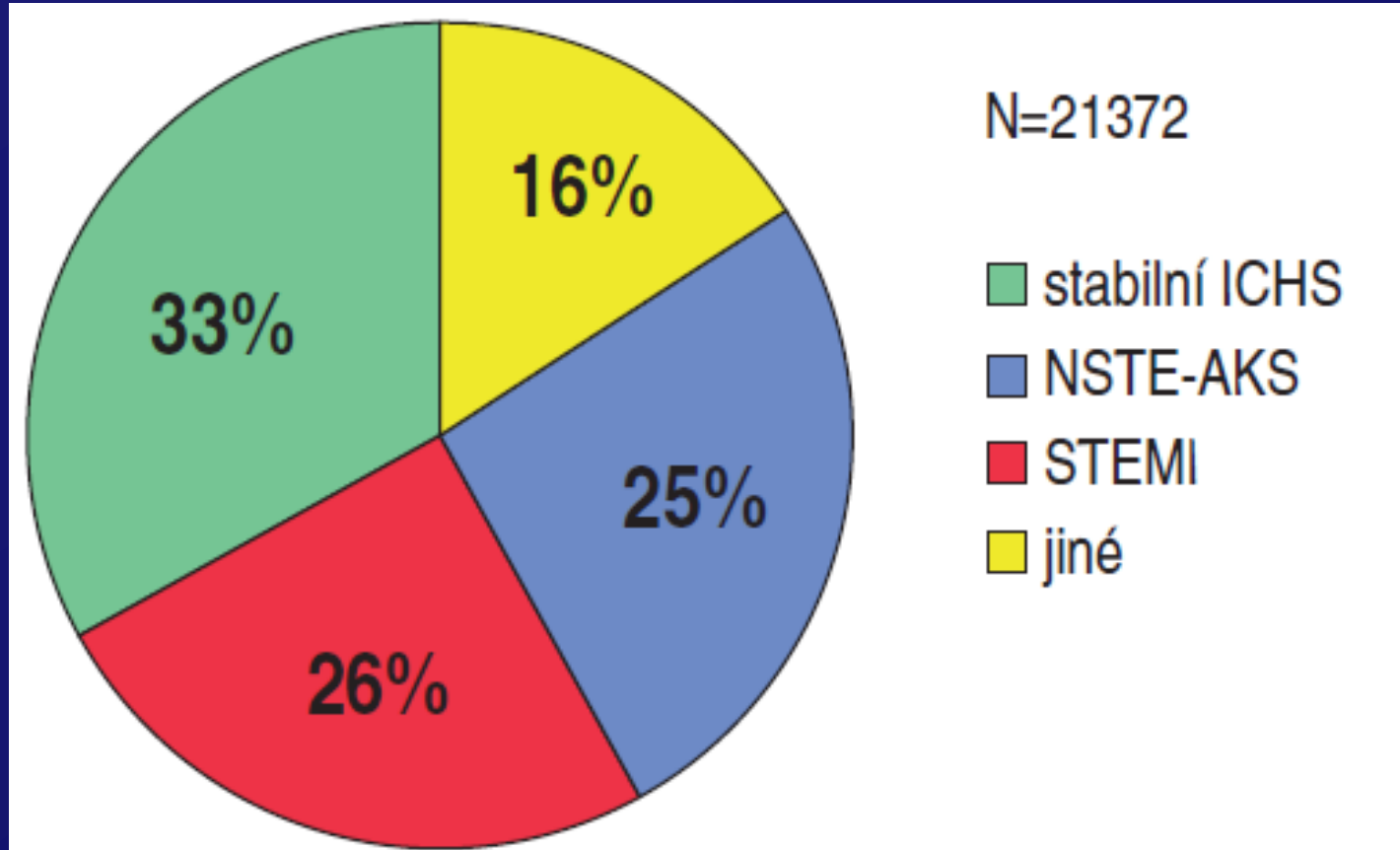
**Neměl bych raději začít
dělat ECHO?**

Předesílám, že rozhodně nechci nikoho přesvědčovat o tom, že ve srovnání s PCI je farmakoterapie (OMT) u všech nemocných lepší.

PCI je jednoznačně lepší u
nemocných s akutními
koronárními syndromy, u STEMI
je léčbou první volby (ovšem
vždy doprovázená/následovaná
OMT!)

Klinické indikace PCI v ČR

Kala P, Želízko M, Vojáček J. Národní registr KV intervencí, Interv Akut Kardiol 2007;6:152-154.

Přehled vybraných KV intervencí 2012

- Celk. počet PCI 21 145
  - z toho pro: SICHS 6 700 (31,3%)
  - NSTEMI 5 625 (26,3%)
  - STEMI 5 489 (25,6%)
  - jiné dg. 3 600 (16,8%)
- 30tidenní mortalita 0,8% (!)
- 1-roční mortalita 4% (!!!)
(vysoké riziko u nemocných se stabilní ICHS
= 1-roční mortalita >3%)

Obecné cíle léčby stabilní ICHS

- Zlepšit prognózu nemocných (prodloužit jim život)
- Zmenšit potíže (zlepšit kvalitu života)

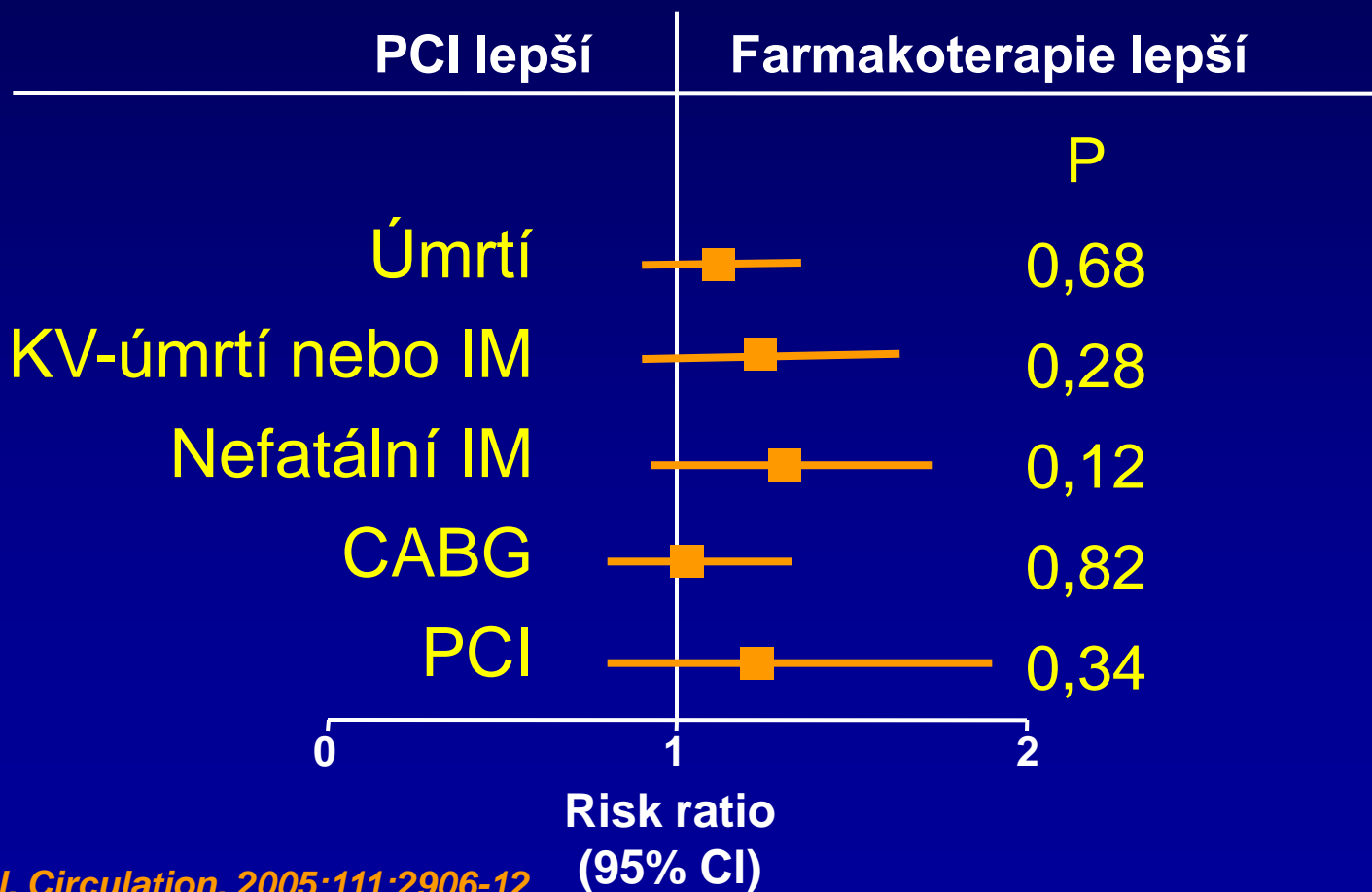
Obecné cíle léčby stabilní ICHS

- Zlepšuje PCI u stabilní ICHS prognózu (prodlužuje život)?
- Zmenšit potíže (zlepšit kvalitu života)

PCI vs FARMAKOLOGICKÁ LÉČBA CHRONICKÝCH FOREM ICHS

Metaanalýza 11 randomizovaných studií; N = 2,950

Studie COURAGE

The NEW ENGLAND JOURNAL *of* MEDICINE

ESTABLISHED IN 1812

APRIL 12, 2007

VOL. 356 NO. 15

Optimal Medical Therapy with or without PCI for Stable Coronary Disease

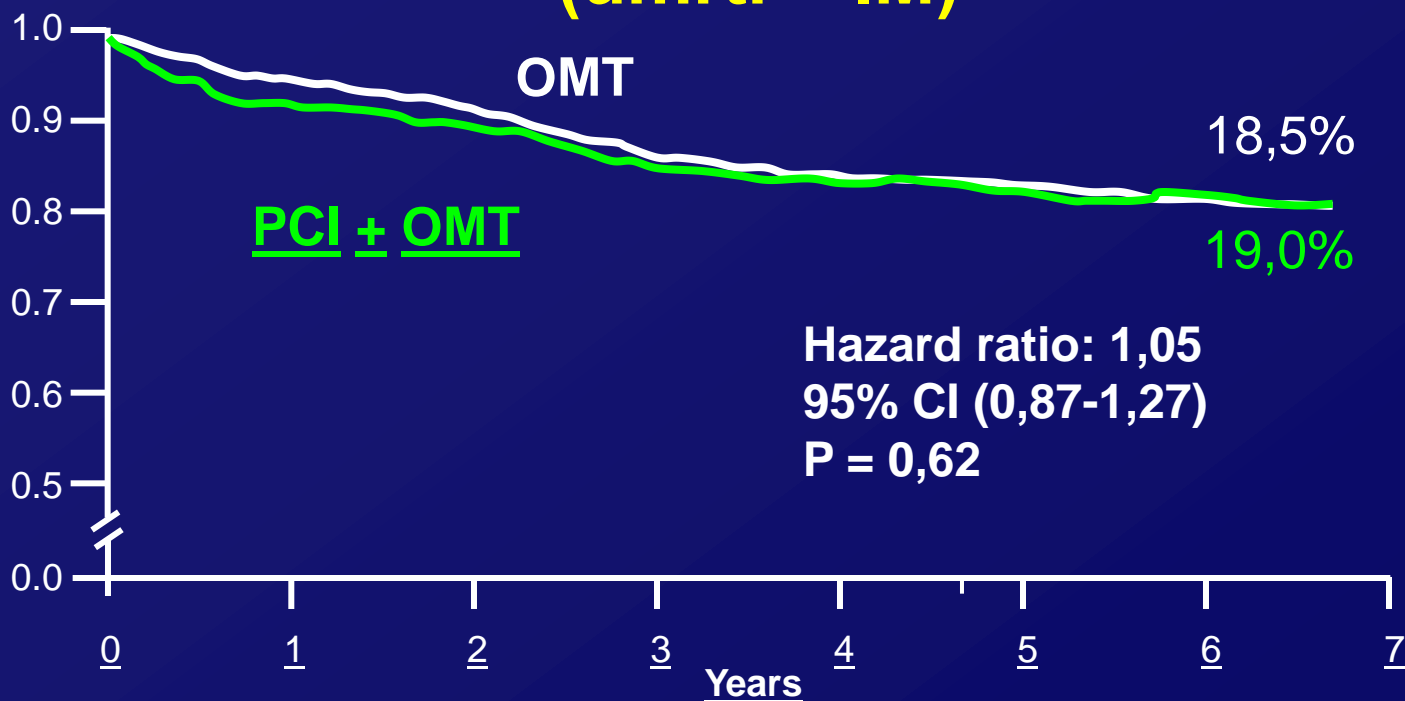
William E. Boden, M.D., Robert A. O'Rourke, M.D., Koon K. Teo, M.B., B.Ch., Ph.D., Pamela M. Hartigan, Ph.D., David J. Maron, M.D., William J. Kostuk, M.D., Merrill Knudtson, M.D., Marcin Dada, M.D., Paul Casperson, Ph.D., Crystal L. Harris, Pharm.D., Bernard R. Chaitman, M.D., Leslee Shaw, Ph.D., Gilbert Gosselin, M.D., Shah Nawaz, M.D., Lawrence M. Title, M.D., Gerald Gau, M.D., Alvin S. Blaustein, M.D., David C. Booth, M.D., Eric R. Bates, M.D., John A. Spertus, M.D., M.P.H., Daniel S. Berman, M.D., G.B. John Mancini, M.D., and William S. Weintraub, M.D., for the COURAGE Trial Research Group*

- 2287 pacientů se stabilní ICHS randomizovaných k PCI + OMT nebo samotné OMT
- Primární endpoint: úmrtí nebo IM

Boden et al NEJM 2007

Strategie rutinní PCI u chronické ICHS nesnížila výskyt primárního endpointu (úmrtí + IM)

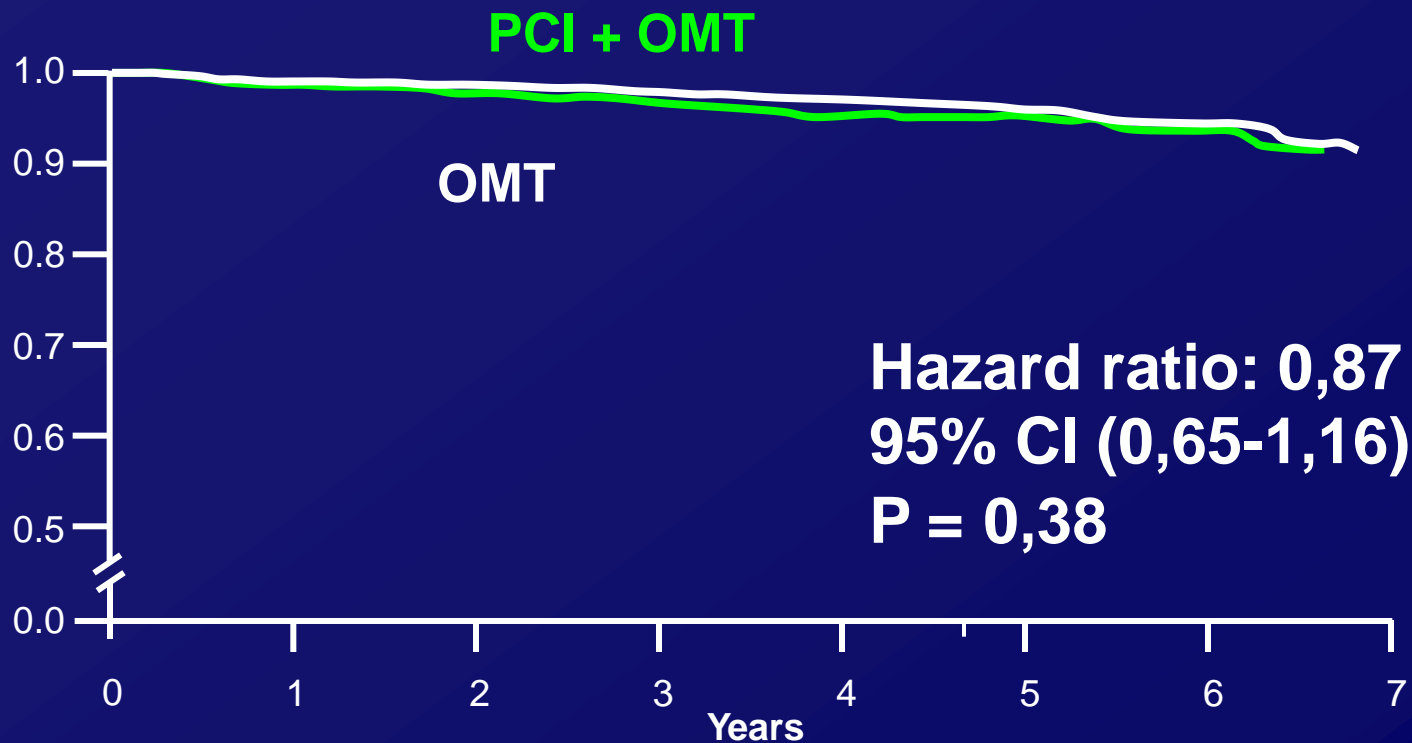
Number at Risk:

	0	1	2	3	4	5	6	7
OMT	1138	1017	959	834	638	408	192	30
PCI	1149	1013	952	833	637	417	200	35

Boden et al NEJM 2007

PCI nezlepšila přežívání

Number at Risk

OMT	1138	1073	1029	917	717	468	302	38
PCI	1149	1094	1051	929	733	488	312	44

Boden WE et al NEJM 2007

Studie BARI 2D

The NEW ENGLAND JOURNAL *of* MEDICINE

ESTABLISHED IN 1812

JUNE 11, 2009

VOL. 360 NO. 24

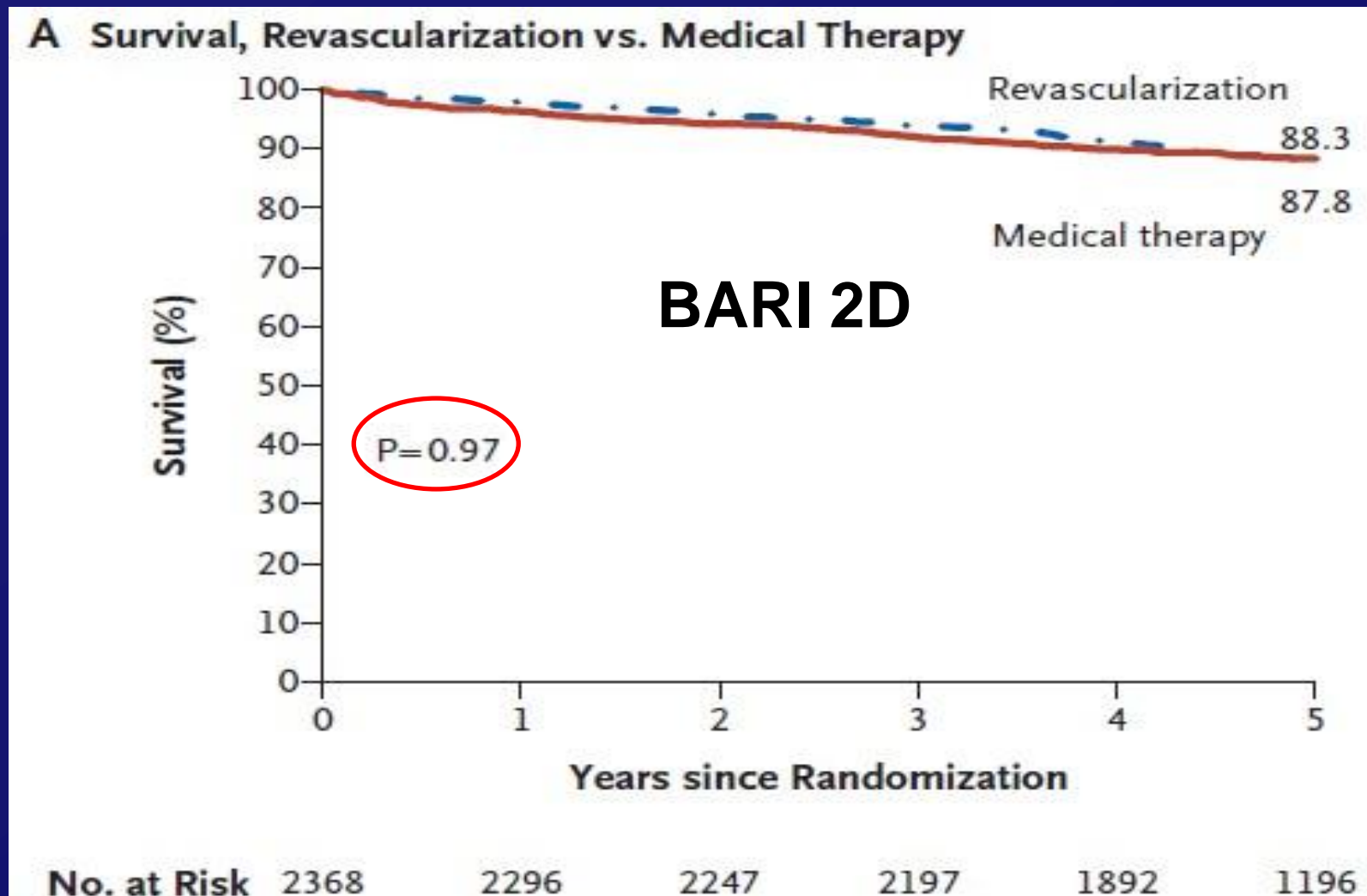
A Randomized Trial of Therapies for Type 2 Diabetes and Coronary Artery Disease

The BARI 2D Study Group*

- 2368 pacientů s diabetes mellitus typu 2 a stabilní ICHS randomizovaných k okamžité revaskularizaci + OMT nebo k samotné OMT
- Primární endpoint: celková mortalita

BARI 2D Study Group. N Engl J Med 2009;360:2503-2515.

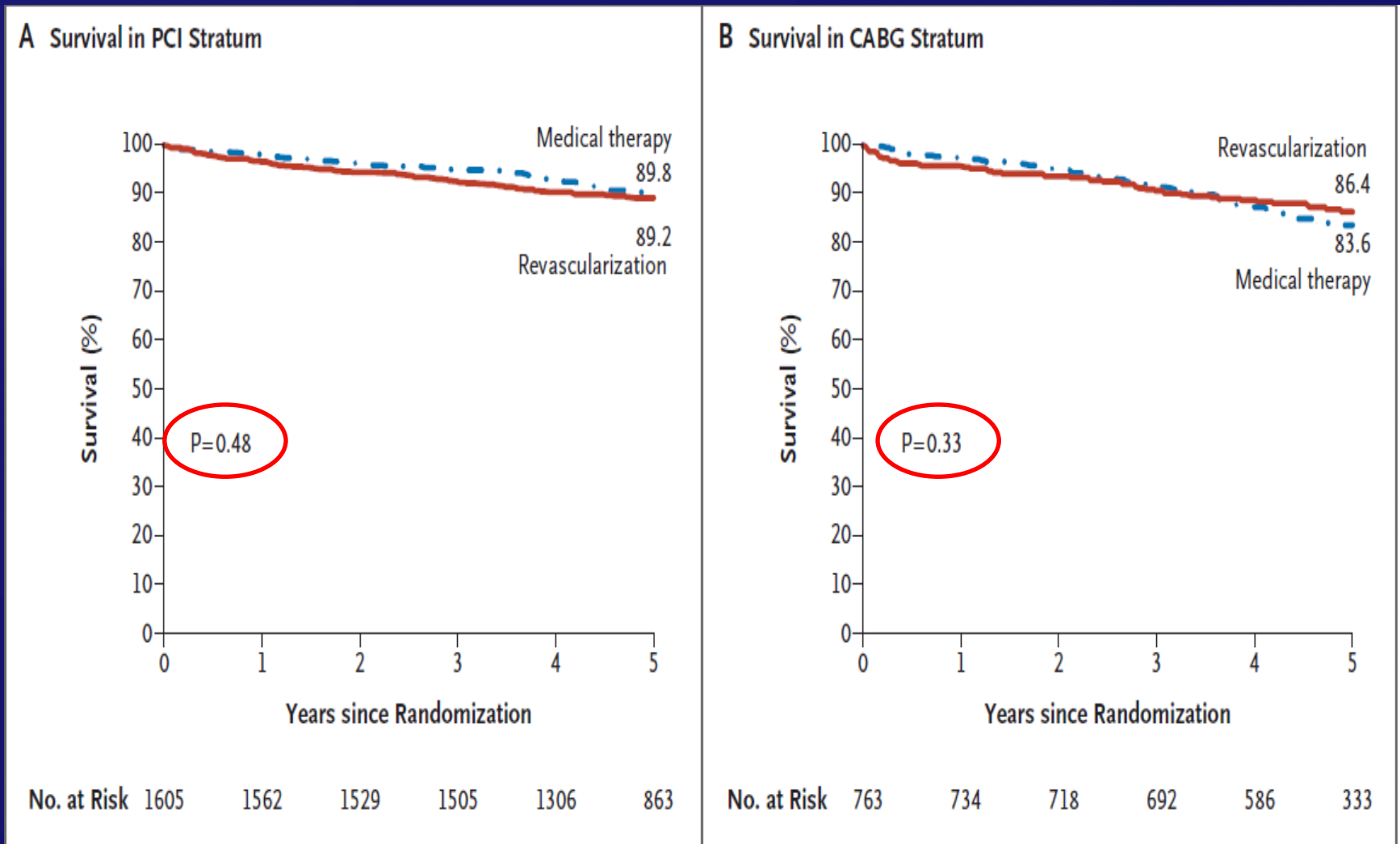
Okamžitá revaskularizace u nemocných s DM 2. typu a stabilní ICHS nezlepšila přežívání

BARI 2D Study Group. N Engl J Med 2009

Přežívání ve studii BARI 2D podle způsobu revaskularizace

PCI vs. CABG indikovaná podle oš. lékaře

35% DES (od dubna 2003: 61% DES)

84% štěpů IMA

Studie FAME 2: FFR-guided PCI vs. OMT u stabilní ICHS

NEJM 2012;367:991-1001.

Nemocní se stabilní ICHS indikovaní k PCI + DES pro stenózu 1, 2 nebo 3 tepen; N = 1220

FFR u všech cílových lézí

Randomizovaná studie

Registr

Minimálně 1 stenóza
s $\text{FFR} \leq 0,80$ (n=888)

Randomizace 1:1

PCI + MT

MT

Všechny FFR > 0,80
(n=332)

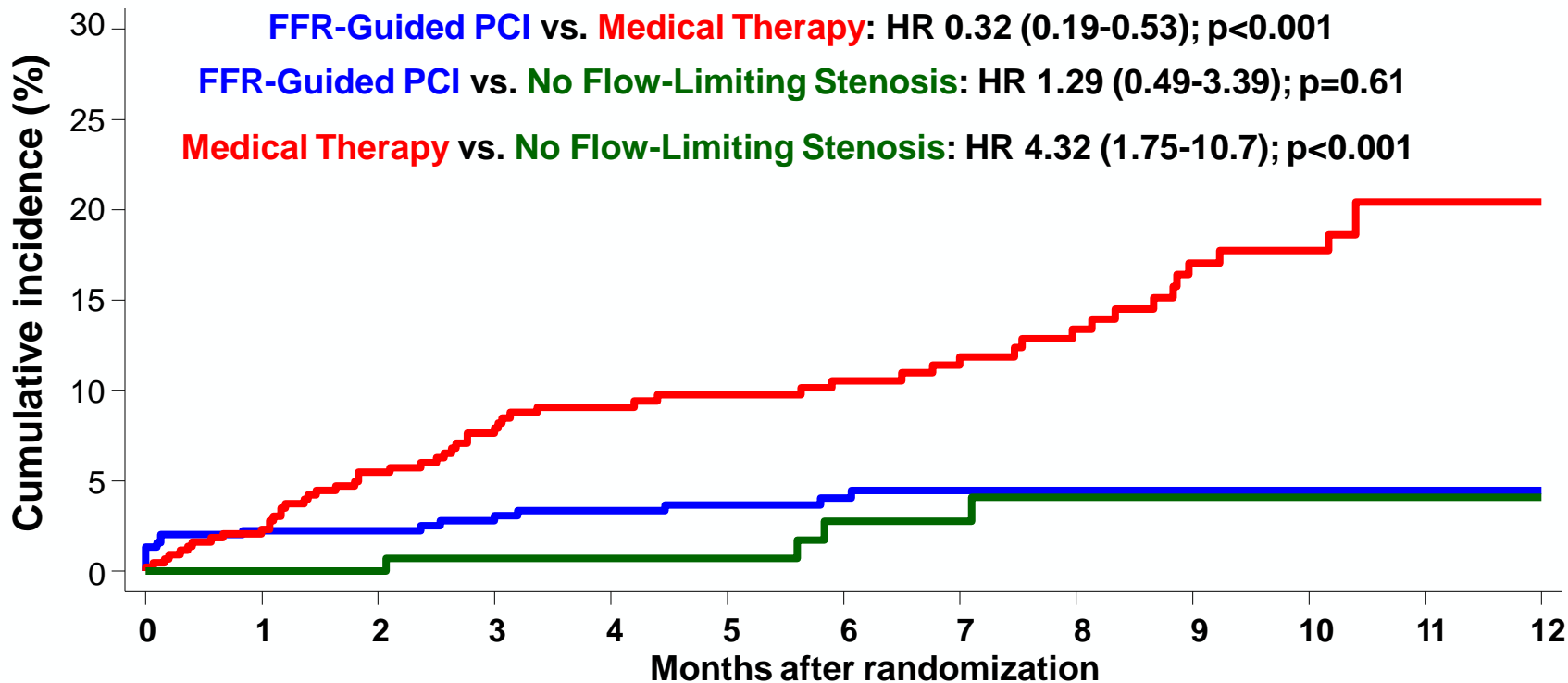
MT

Sledování za 1, 6 měsíců a 1, 2, 3, 4, a 5 roků

Studie FAME 2

Primární endpoint: celk. mortalita, IM, urgentní revaskularizace

No. at risk

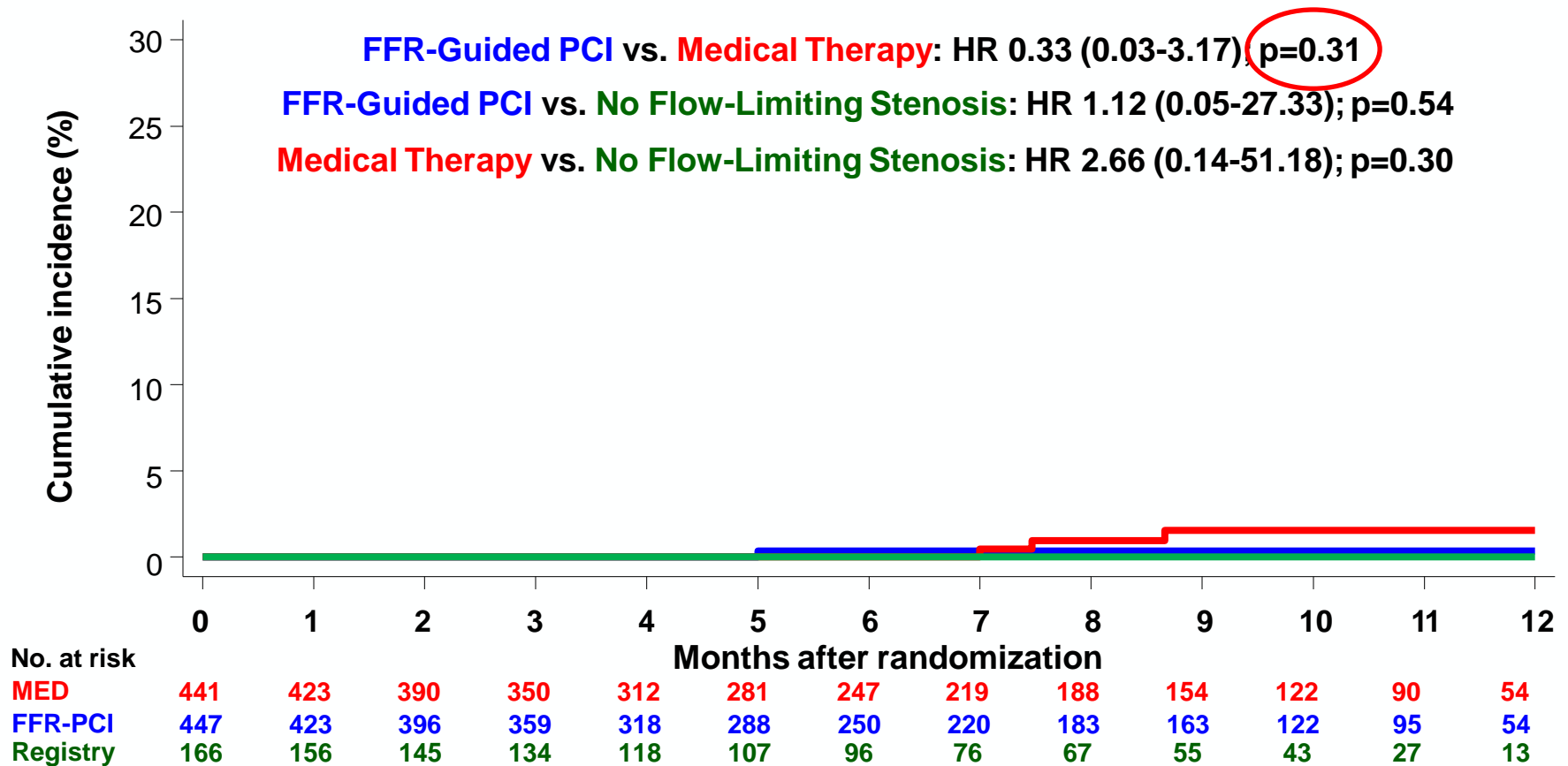
MED	441	414	370	322	283	253	220	192	162	127	100	70	37
FFR-PCI	447	414	388	351	308	277	243	212	175	155	117	92	53
Registry	166	156	145	133	117	106	93	74	64	52	41	25	13

Předčasně ukončeno po randomizaci 888 pts (54%),
 Prům. doba sledování 7 měsíců (plánovaná 2 roky)

De Bruyne et al. NEJM 2012;367:991-1001.

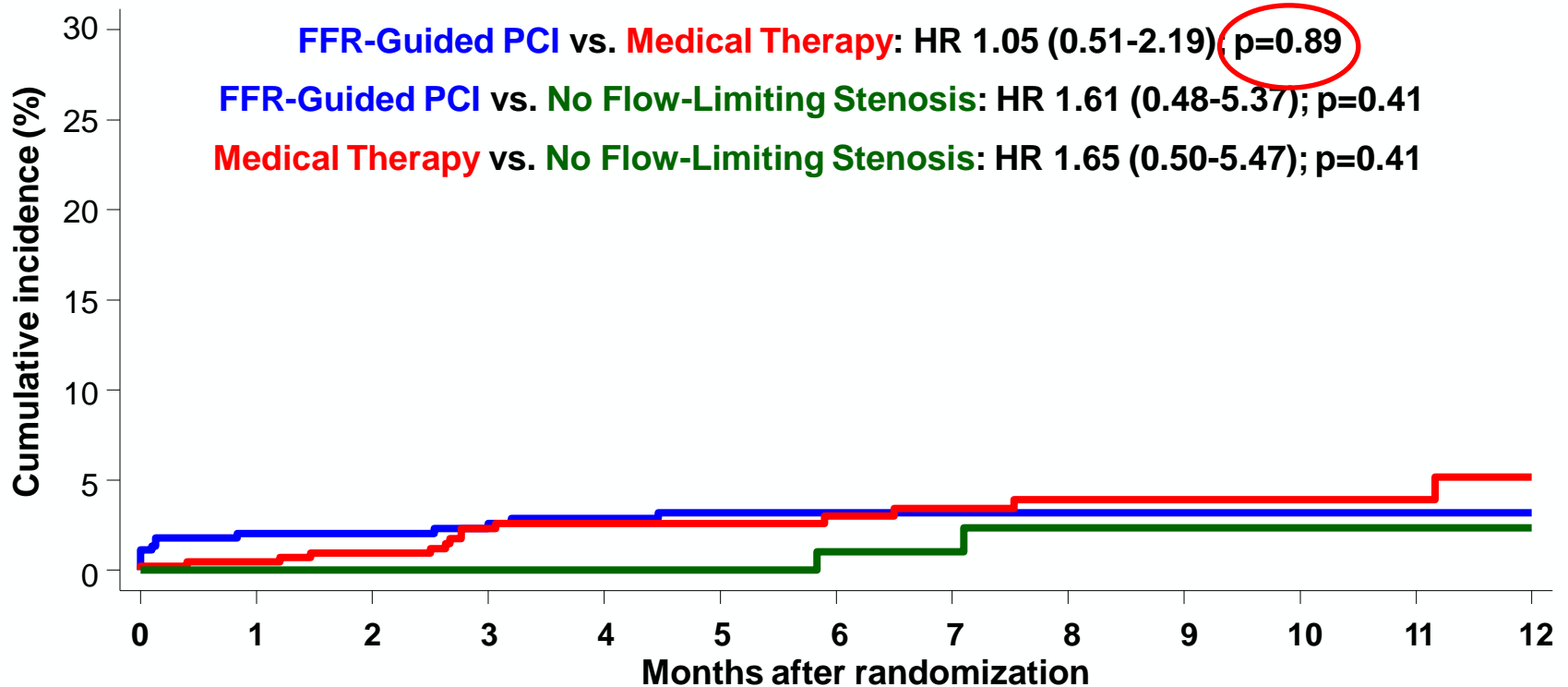
Studie FAME 2

Žádný rozdíl v celkové mortalitě

Studie FAME 2

Žádný rozdíl ve výskytu IM

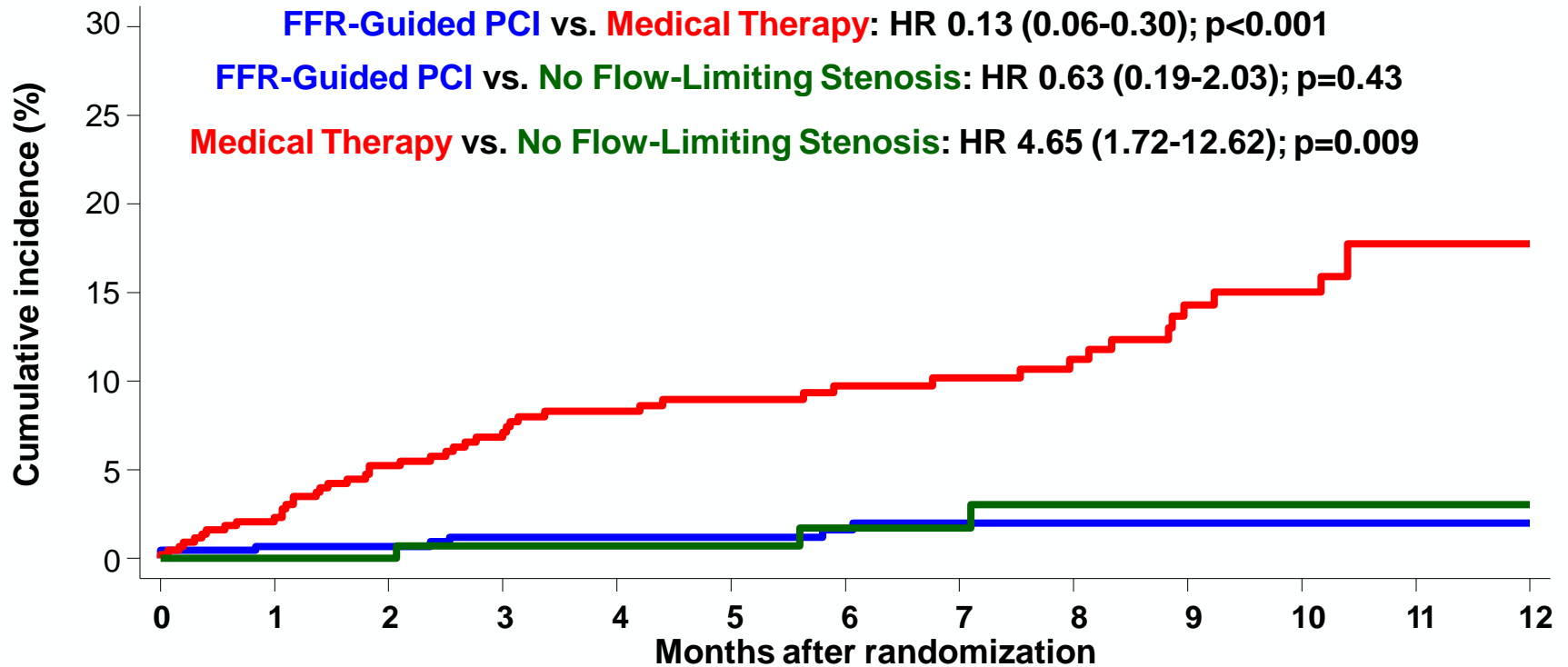

No. at risk

MED	441	421	386	341	304	273	239	212	182	148	117	85	48
FFR-PCI	447	414	388	352	309	278	244	214	177	157	119	94	54
Registry	166	156	145	134	118	107	95	75	65	53	42	26	13

Studie FAME 2

Výskyt prim. EP je dán výhradně urgentními revaskularizacemi

No. at risk

MED	441	414	371	325	286	256	223	195	164	129	101	71	38
FFR-PCI	447	421	395	356	315	285	248	217	180	160	119	93	53
Registry	166	156	145	133	117	106	94	75	65	53	42	26	13

De Bruyne et al. NEJM 2012;367:991-1001.

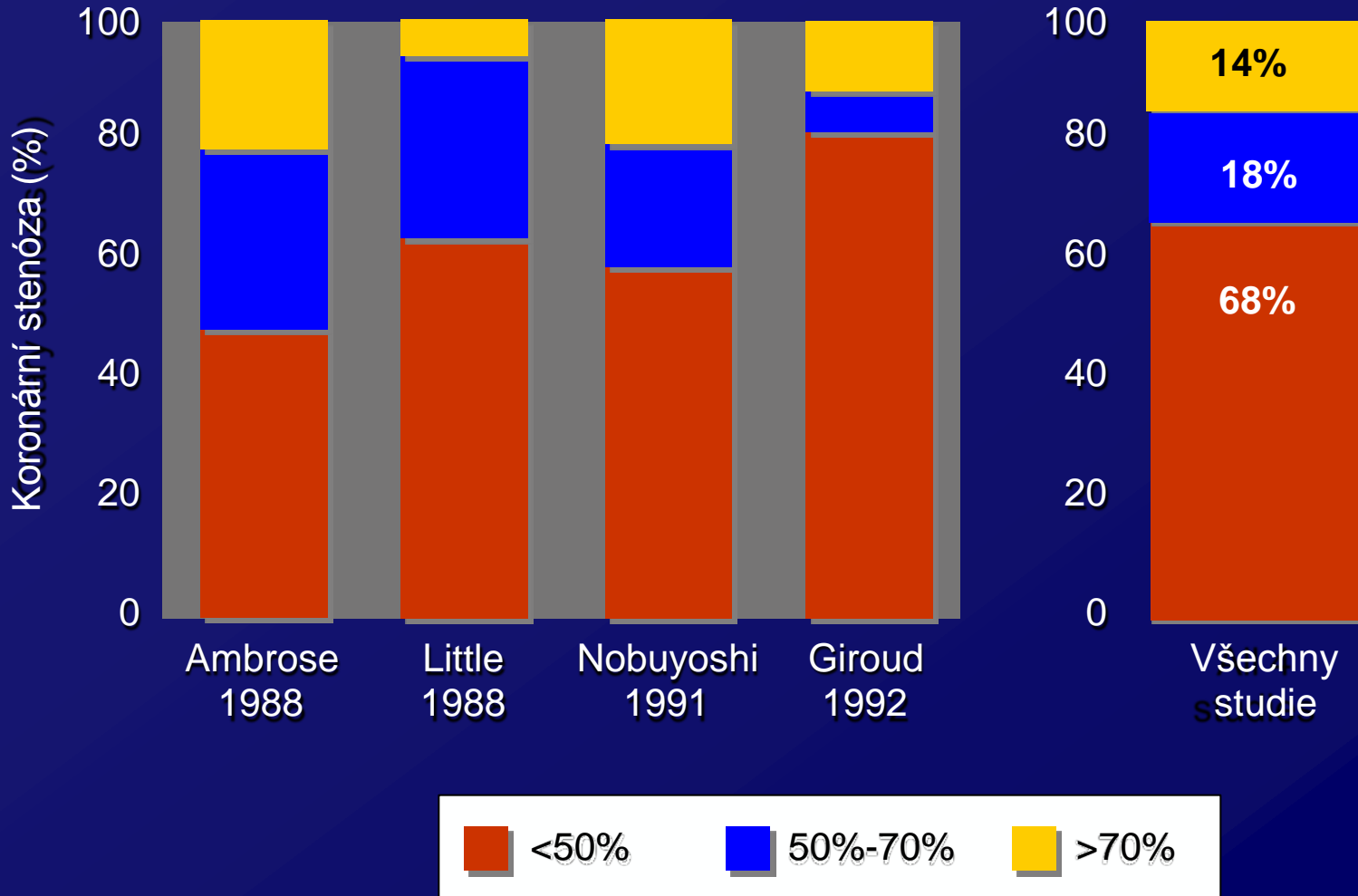
Studie FAME 2

- Studie FAME 2 randomizovala nemocné až po katetrizaci; lékaři, kteří randomizovali nemocné na OMT znali koronární anatomii a výsledek FFR
- Pokud by ve studiích COURAGE a BARI 2D byly součástí primárního endpointu také koronární revaskularizace, byl by mezi oběma rameny studií významný rozdíl
- Nebyl rozdíl v mortalitě ani ve výskytu IM
- Úspěch farmakoterapie a kontrola rizikových faktorů nejsou reportovány

Tíže stenózy ≠ vulnerabilita plátu

- Disociace mezi angiografickou (nebo fyziologickou) závažností stenózy způsobené příslušným ateromovým plátem a tendencí stát se „culprit“ lézí
- Ateroskleróza je systémové onemocnění s difuzním postižením větších tepen
- Farmakoterapie významně změnila biologii a přirozený vývoj aterotrombotického onemocnění

Závažnost koronární stenózy před IM

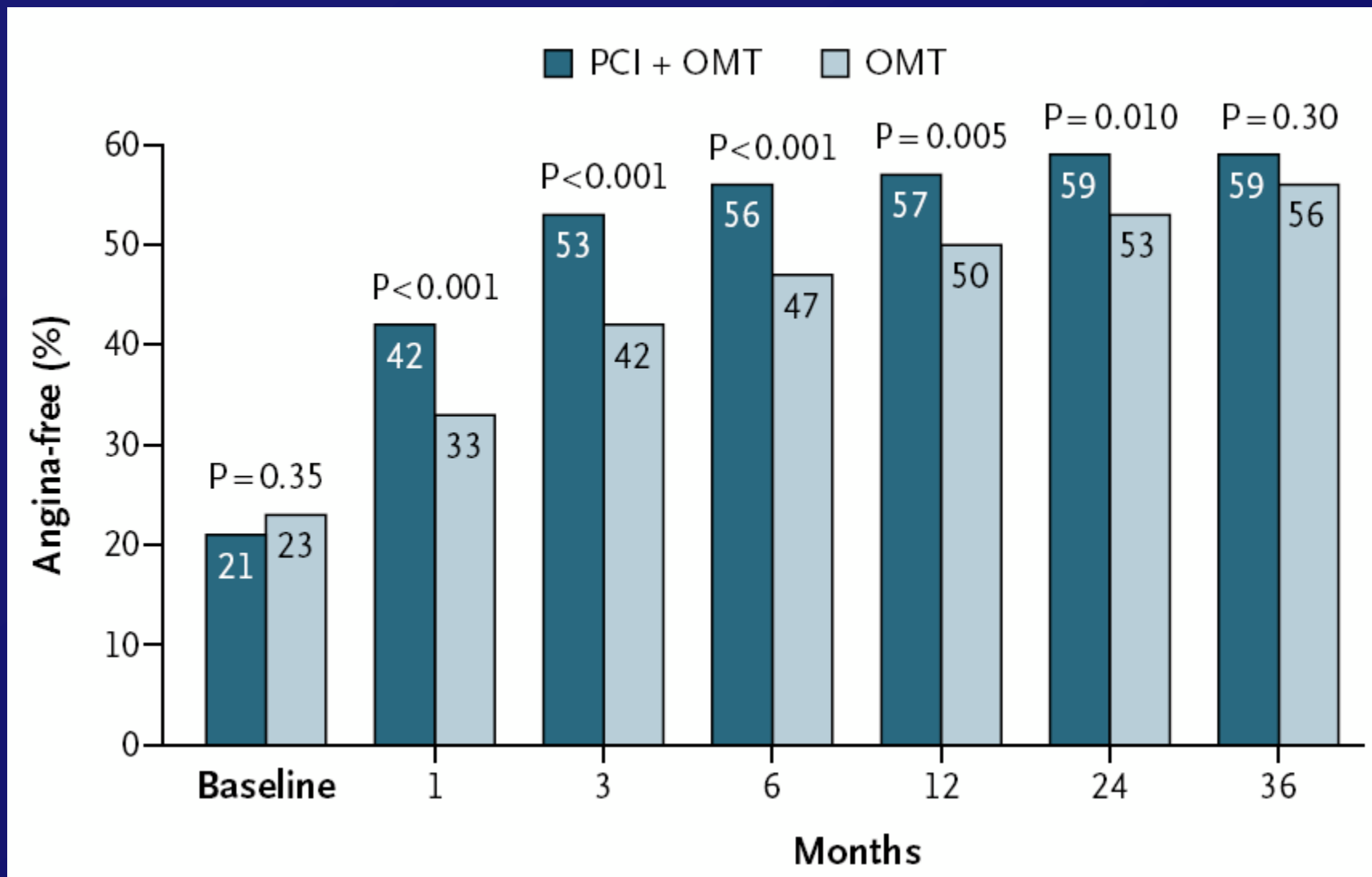
Falk et al. Circulation. 1995;92:657-671.

Obecné cíle léčby stabilní ICHS

- Zlepšit prognózu nemocných (prodloužit jim život)
- Zmenšuje PCI u stabilní ICHS potíže (zlepšuje kvalitu života)?

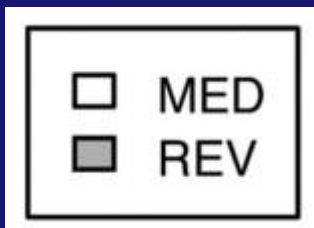
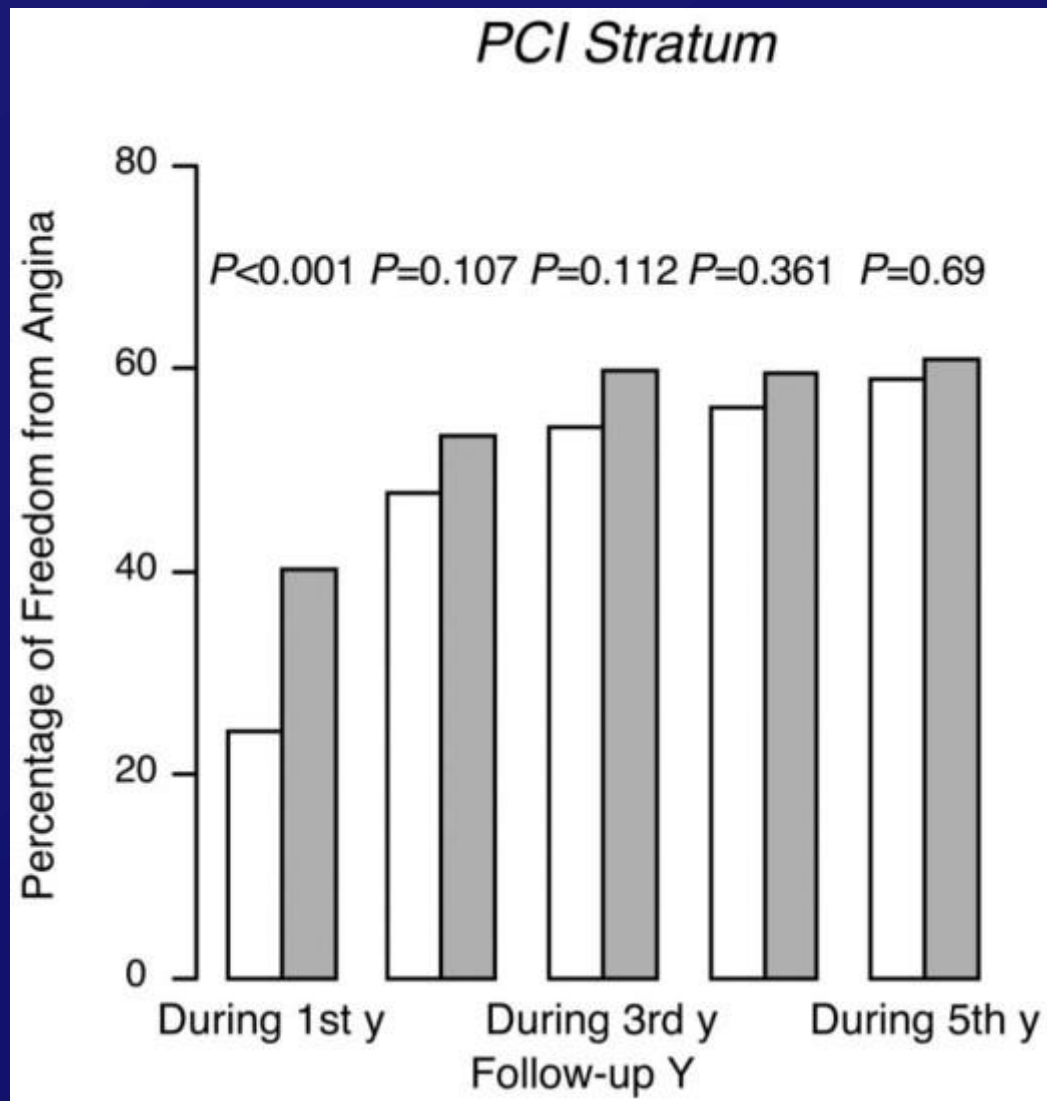

Podíl nemocných bez AP ve studii COURAGE

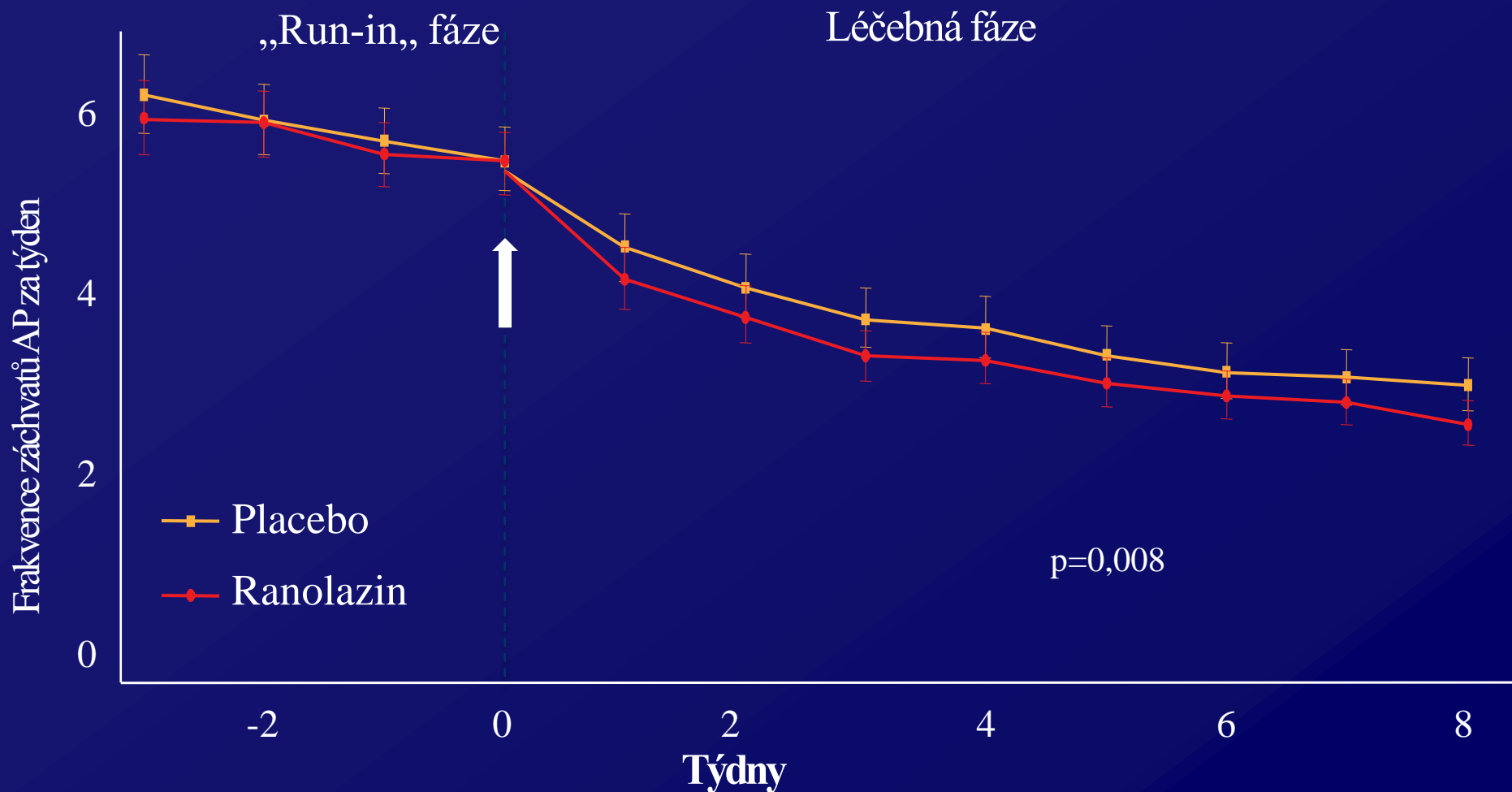

Weintraub et al. NEJM 2008;359:677-87.

Podíl nemocných bez AP ve studii BARI 2D (PCI)

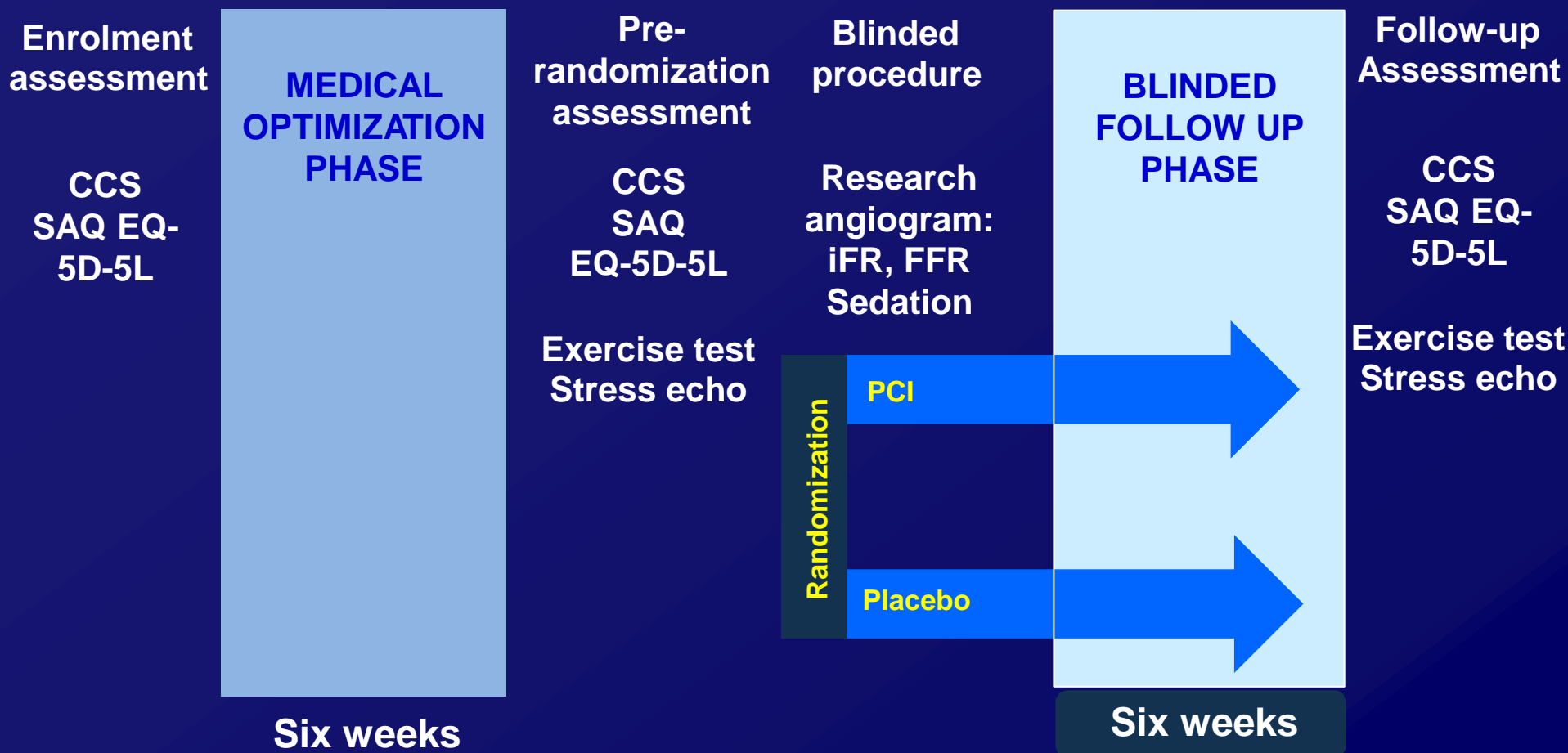

Záchvaty AP jako endpoint: placebový efekt

ORBITA: uspořádání studie

Al-Lamee R et al. Lancet 2018;391:31-40

Hypotéza: úleva od symptomů u stabilní AP; PCI prodlužuje dobu zátěže více než placebová procedura

Primární EP: rozdíl ve změně doby zátěže mezi oběma rameny

Studie ORBITA

230 enrolled Dec 2013 - Jul 2017 in 5 UK sites

Medical optimization phase

30 patients exited

200 patients randomized

PCI (n=105)

Placebo (n=95)

Blinded follow-up phase

4 patients did not complete follow-up

Follow-up (n=105)

Follow-up (n=91)

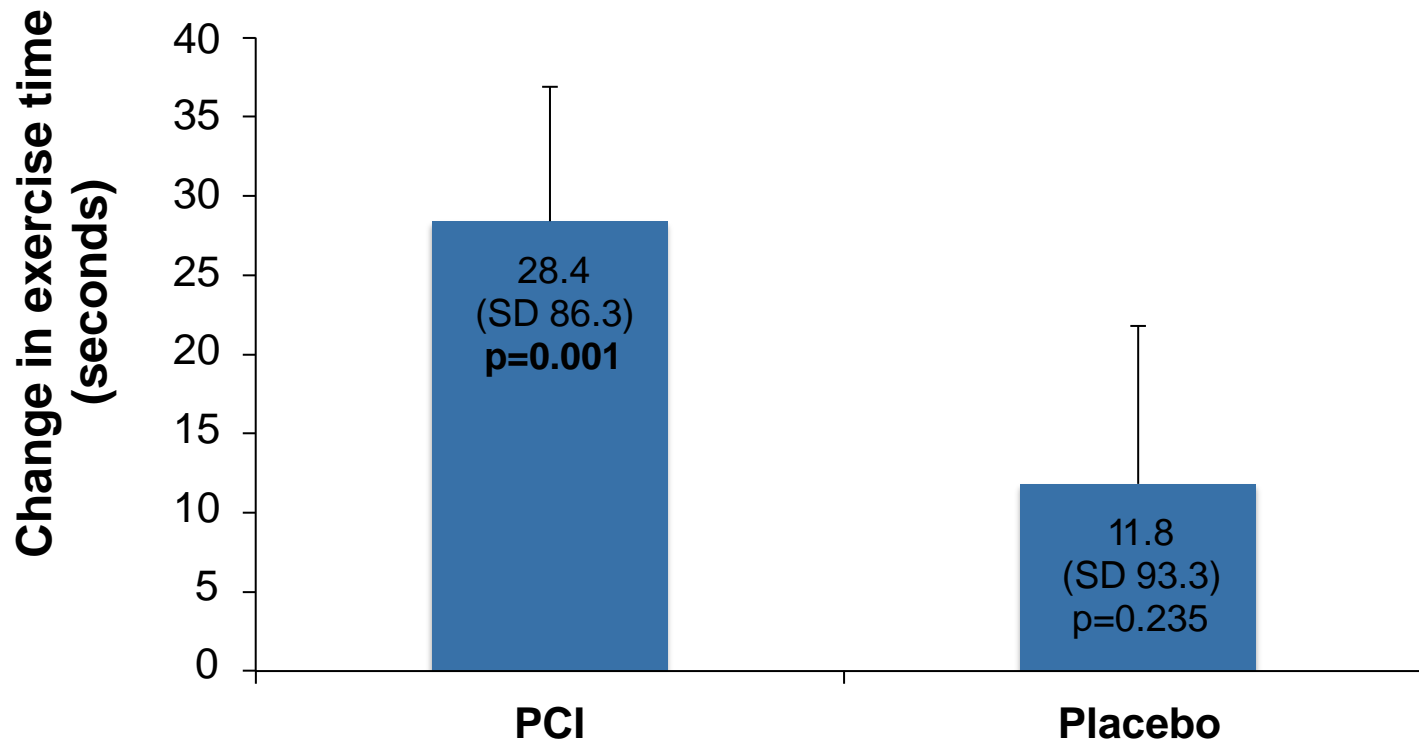

Závažnost stenózy

	PCI n = 105	Placebo n = 95	P
Area stenosis by QCA (%)	84.6 (SD 10.2)	84.2 (SD 10.3)	0.781
FFR	0.69 (SD 0.16)	0.69 (SD 0.16)	0.778
iFR	0.76 (SD 0.22)	0.76 (SD 0.21)	0.751

Výsledek - primární endpoint

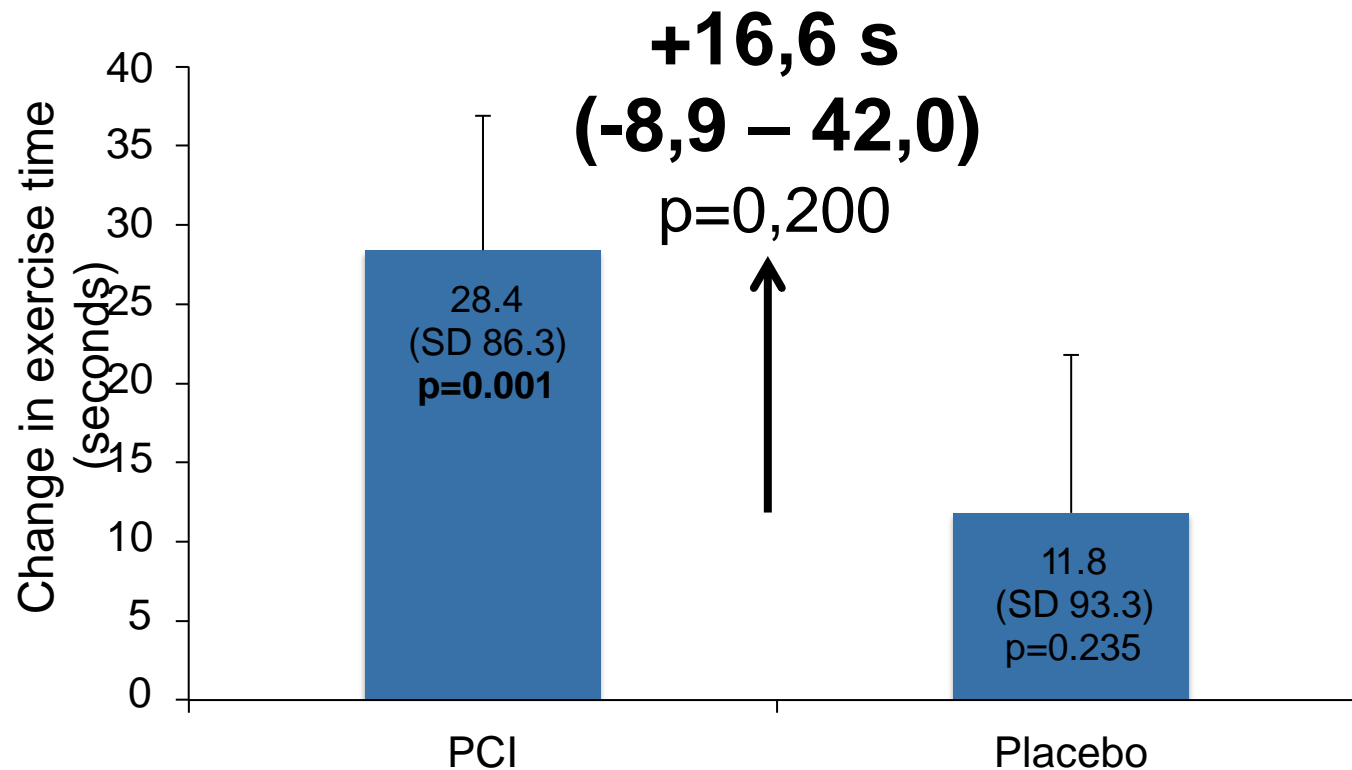
Změna doby tolerované zátěže

Error bars are standard errors of the mean

Výsledek - primární endpoint

Změna doby tolerované zátěže

Error bars are standard errors of the mean

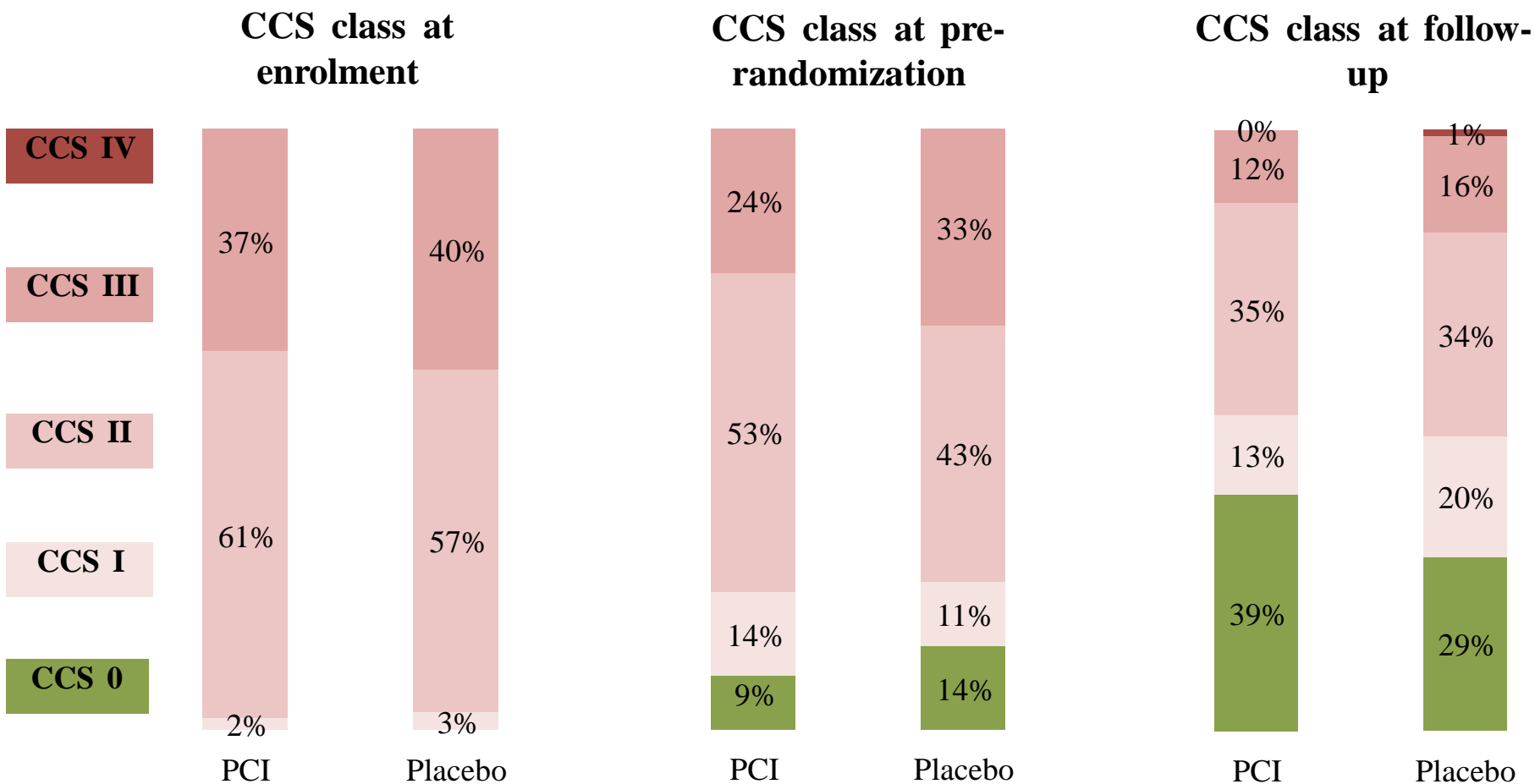
Výsledek – sekundární endpointy

Zaslepené zhodnocení zmenšení ischemie

Peak stress wall motion index score	PCI n = 80	Placebo n = 57
Pre-randomization	1.11 (0.18)	1.11 (0.18)
Follow-up	1.03 (0.06)	1.13 (0.19)
Δ (Pre-randomization to follow-up)	-0.08 (0.17)	0.02 (0.16)
	p<0.0001	p=0.433
Difference in Δ between arms	-0.09 (-0.15 to -0.04) p=0.0011	

Výsledek – sekundární endpointy

Třída CCS se v obou větvích zlepšila

Závěry

- ORBITA je první placebem kontrolovaná randomizovaná studie PCI u stabilní AP
- Plocha stenózy (QCA) 84,4%, FFR 0,69, iFR 0,76
- PCI byla bezpečná a fyziologicky účinná
- PCI významně snížila ischemickou zátěž hodnocenou zátěžovou echokg
- V této angiograficky vedené studii nebyl u nemocných s významnou stenózou jedné věnčité tepny nalezen rozdíl ve změně doby zátěže mezi PCI a placebem

ORBITA v kontextu

- **Onemocnění jedné tepny**
  - aby byla možná úplná revaskularizace
- **PCI vedená anginou + angiogramem**
  - v souladu s obecnou praxí
- **Důraz na symptomatickou úlevu**
  - nikoliv na riziko nebo klinické příhody
- **Intenzivní farmakoterapie**
  - v souladu s doporučenými postupy

Příklady některých invazivních léčebných postupů, jejichž neúčinnost odhalila až placebem kontrolovaná studie

- Vinebergova operace
- Perkutánní transmyokardiální laserová revaskularizace
- Katetrizační radiofrekvenční renální sympatická denervace
- VEGF (vaskulární endoteliální růstový faktor)

„Performing PCI is like having sex...
Everybody likes it...
But nobody cares about long-term results...“

P. Verghout v diskuzi k přednášce na výročním kongresu ESC 2002

Děkuji Vám za pozornost!

